

Dosarul nr. 2ra-1068/23
2-20162379-01-2ra-31072023

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central – A. Romanaș
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău - A. Panov, A. Braga, V. Mihaila

Î N C H E I E R E

26 iunie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Serghei Rusu, în interesele lui Oleg Mîțu,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Dorina Mîțu împotriva lui Oleg Mîțu, cu privire la desfacerea căsătoriei, partajarea proprietății comune în devălmășie și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 15 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de avocatul Oxana Eșanu, în interesele lui Oleg Mîțu și s-a menținut hotărârea din 12 iulie 2022 a Judecătoria Orhei, sediul Central,

a c o n s t a t a t:

La 23 decembrie 2020, Dorina Mîțu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Oleg Mîțu, prin care a solicitat desfacerea căsătoriei, partajarea proprietății comune în devălmășie și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta Dorina Mîțu a relatat că, la 05 noiembrie 1994, a încheiat căsătoria cu Oleg Mîțu, fiind înregistrată în Registrul actelor de stare civilă sub nr. 234. Din relații familiale au trei copii, care au atins vârsta majoratului.

Reclamanta a comunicat că, la începutul căsniciei relațiile de cuplu erau calde, însă în timp sau înrăutățit, fapt generat de incompatibilitatea de caractere. Respectiv, nu mai are viitor familia sa, iar căsătoria urmează a fi desfăcută.

În condițiile în care Oleg Mîțu refuză benevol de a se prezenta la organul de stare civilă pentru desfacerea căsătoriei și nu au ajuns la un acord, a fost nevoită de a se adresa cu prezenta cerere în instanța de judecată.

De asemenea, reclamanta a menționat că, în timpul căsătoriei din munca comună au agonsit mai multe bunuri mobile și imobile, bunuri ce constituie

proprietate comună în devălmășie a soților, după cum urmează: bun imobil ap nr. XX, cu nr. cadastral XXXXX cu suprafața de 57,8 m.p. situat în mun. XXXXX, str. XXXXX; bun mobil mijloc de transport de model XXXXX, cu nr. de înmatriculare XXXXX, caroseria nr. XXXXX, anul fabricării 2010.

A susținut că, dreptul de proprietate asupra bunurilor menționate este comun. Bunurile enumerate mai sus au regim de avere comună în devălmășie a soților.

Întru soluționarea litigiului privind partajarea proprietății comune în devălmășie pe cale amiabilă, a expediat la data de 26 noiembrie 2020 în adresa pârâtului o cerere, prin care a solicitat soluționarea litigiului pe cale extrajudiciară, însă rezultate pozitive nu au urmat.

Reclamanta Dorina Mîțu a solicitat admiterea acțiunii, desfacerea căsătoriei dintre Dorina Mîțu și Oleg Mîțu înregistrată la 05 noiembrie 1994 la OSC Orhei sub nr. 234; determinarea cotelor părți ideale asupra proprietății comune în devălmășie a soților: bunul imobil ap. XX, cu nr. cadastral XXXXX cu suprafața de 57,8 m.p. situat în mun. XXXXX, str. XXXXX și bunul mobil mijloc de transport de model XXXXX, nr. de înmatriculare XXXXX, caroseria nr. XXXXX, anul fabricării 2010, atribuindu-i reclamantei Dorina Mîțu ½ cotă parte ideală și lui Oleg Mîțu ½ cotă-parte; partajarea în natură a bunului imobil ap. nr. XX, cu nr. cadastral XXXXX cu suprafața de 57,8 m.p. situat în mun. XXXXX, str. XXXXX și a bunului mobil mijloc de transport de model XXXXX, nr. de înmatriculare XXXXX, caroseria nr. XXXXX, anul fabricării 2010, cu atribuirea acestor bunuri în proprietatea lui Oleg Mîțu; încasarea din contul lui Oleg Mîțu în beneficiul Dorinei Mîțu a sulteii bănești în cuantum de ½ cotă-parte din valoarea de piață a bunului imobil ap. XX, cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 57,8 m.p., situat în mun. XXXXX str. XXXXX și bunului mobil mijloc de transport de model XXXXX, nr. de înmatriculare XXXXX, caroseria nr. XXXXX, anul fabricării 2010; încasarea din contul lui Oleg Mîțu în beneficiul Dorinei Mîțu a cheltuielilor de judecată.

La 18 aprilie 2021, avocatul Diana Munteanu, în interesele reclamantei Dorina Mîțu a înaintat demers cu privire la numirea expertizei/evaluării bunului imobil și a bunului mobil la Camera de Comerț și Industrie, filiala Orhei, cu următoarele întrebări: care este costul de piață a bunului imobil ap. XX, cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 57,8 m.p., situat în mun. XXXXX str. XXXXX și care este costul de piață al bunului mobil mijloc de transport de model XXXXX, nr. de înmatriculare XXXXX, caroseria nr. XXXXX, anul fabricării 2010.

Prin încheierile din 23 aprilie 2021 și din 02 noiembrie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, s-a admis demersul reclamantei Dorina Mîțu cu privire la numirea expertizei/evaluării judiciare a bunului imobil și mobil.

Ulterior, avocatul Munteanu Diana, în interesele Dorinei Mîțu, a înaintat cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând admiterea acțiunii, desfacerea căsătoriei dintre Dorina Mîțu și Oleg Mîțu înregistrată la 05 noiembrie 1994 la OSC Orhei sub nr. 234; determinarea cotelor părți ideale asupra proprietății comune în devălmășie a soților: bunul imobil ap. XX, cu nr. cadastral XXXXX cu suprafața de 57,8 m.p., situat în mun. XXXXX, str. XXXXX și bunul mobil mijloc de transport de model XXXXX, cu nr. de înmatriculare XXXXX, caroseria nr. XXXXX, anul fabricării 2010, atribuindu-i reclamantei Dorina Mîțu ½ cotă-parte ideală și lui Oleg Mîțu ½ cotă-parte; partajarea în natură a bunului imobil ap. XX, cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 57,8 m.p., situat în mun. XXXXX str. XXXXX, prin atribuirea

acesteia în proprietatea exclusivă a reclamantei Dorina Mîțu, cu încasarea din contul ei în beneficiul lui Oleg Mîțu a sumei de 438 500 lei, cu titlu de sultă bănească din valoarea de piață a bunului, pentru ½ cotă-parte din bunul imobil; partajarea în natură a bunului mobil mijlocul de transport de model XXXXX, cu nr. de înmatriculare XXXXX, caroseria nr. XXXXX, anul fabricării 2010, prin atribuirea acestuia în proprietate exclusivă lui Oleg Mîțu, cu încasarea din contul lui Oleg Mîțu în beneficiul Dorinei Mîțu a sumei de 88 000 lei, cu titlu de sultă bănească din valoarea de piață a bunului pentru ½ cotă-parte din bunul mobil; încasarea din contul lui Oleg Mîțu în beneficiul Dorinei Mîțu a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 12 iulie 2022 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Dorina Mîțu.

S-a desfăcut căsătoria încheiată între Dorina Mîțu și Oleg Mîțu, înregistrată de Oficiul stare civilă Orhei, la 05 noiembrie 1994, cu nr. 234.

S-a determinat cota-parte ideală asupra proprietății comune în devălmășie a soților, bunul imobil ap. XX cu nr. cadastral XXXXX cu suprafața de 57,8 m.p., situat în mun. XXXXX, str. XXXXX și bunul mobil mijlocul de transport de model XXXXX, cu nr. de înmatriculare XXXXX, caroseria XXXXX, anul fabricării 2010 atribuindu-i Dorinei Mîțu ½ cotă-parte ideală și lui Oleg Mîțu ½ cotă-parte ideală.

S-a partajat în natură bunul imobil ap. XX, cu nr. cadastral XXXXX cu suprafața de 57,8 m.p., situat în mun. XXXXX, str. XXXXX, prin atribuirea acestuia în proprietatea exclusivă a Dorinei Mîțu, cu încasarea din contul Dorinei Mîțu în beneficiul lui Oleg Mîțu a sumei de 438 500 lei, cu titlu de sultă bănească din valoarea de piață a bunului pentru ½ cotă-parte din bunul imobil.

S-a partajat în natură bunul mobil mijlocul de transport de model XXXXX, cu nr. de înmatriculare XXXXX, caroseria nr. XXXXX, anul fabricării 2010 prin atribuirea acestuia în proprietatea exclusivă a lui Oleg Mîțu cu încasarea din contul lui Oleg Mîțu în beneficiul Dorinei Mîțu a sumei de 88 000 lei, cu titlu de sultă bănească din valoarea de piață a bunului pentru ½ cotă-parte din bunul mobil.

S-a încasat de la Oleg Mîțu taxa de stat pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei în beneficiul statului în mărime de 1 000 % din cota procentuală fixă calculată în unități convenționale.

S-a încasat de la Oleg Mîțu în beneficiul Dorinei Mîțu cheltuieli de judecată în mărime de 7 000 lei cu titlu de asistență juridică și suma de 5 102 lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

La 11 august 2022, avocatul Oxana Eșanu, în interesele lui Oleg Mîțu, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acesuia, casarea hotărârii din 12 iulie 2022 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, în partea partajului proprietății comune, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată.

Prin decizia din 15 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de avocatul Oxana Eșani, în interesele lui Oleg Mîțu și s-a menținut hotărârea din 12 iulie 2022 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că la data de 05 noiembrie 1994, a fost încheiată căsătoria între Oleg Mîțu și Dorina Sîrcu (Mîțu), înregistrată de Oficiul stare civilă Orhei cu nr. 234.

Raportând prevederile art. 2 alin. (3), art. 33 alin. (2) și art. 35 din Codul familiei la circumstanțele de fapt ale cauzei, instanțele ierarhic inferioare, prin

prisma prevederilor articolului 37 alin. (1) din Codul familiei, care obligă la desfacerea pe calea judecătorească a căsătoriei, au stabilit lipsa unui acord din partea lui Oleg Mîțu la desfacerea căsătoriei prin divorț.

Având în vedere circumstanțele cauzei, instanța de apel a reținut că, instanța de fond just a constatat că între cele două părți nu mai există relații de familie, raporturile dintre soți fiind iremediabil deteriorate, iar continuarea căsătoriei nu mai este posibilă, motiv pentru care s-a admis pretenția privind desfacerea căsătoriei.

Cu referire la pretențiile cu privire la determinarea cotelor-părți ideale și partajarea bunului imobil ap. XX, cu nr. cadastral XXXXX cu suprafața de 57,8 m.p., situat în mun. XXXXX, str. XXXXX, precum și bunului mobil mijlocul de transport de model XXXXX, cu nr. de înmatriculare XXXXX, caroseria nr. XXXXX, anul fabricării 2010, instanța de apel a reținut că instanța de fond just a determinat pe numele Doreinei Mîțu și lui Oleg Mîțu a câte ½ cotă-parte ideală fiecăruia din proprietatea comună în devălmășie, și anume, din bunul imobil apartamentul nr. XX, cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 57,8 m.p. situat în mun. XXXXX, str. XXXXX precum și ½ cotă-parte ideală din bunului mobil mijlocul de transport de model XXXXX, cu nr. de înmatriculare XXXXX, caroseria nr. XXXXX, anul fabricării 2010, ori nu s-a probat aportul diferențiat al coproprietarilor devălmăși Oleg Mîțu și Dorina Mîțu, la obținerea dreptului de proprietate asupra bunului imobil apartamentul nr. XX, cu nr. cadastral XXXXX cu suprafața de 57,8 m.p. situat în mun. XXXXX, str. XXXXX, sub auspiciile prezumției egalității cotelor, stabilită în art. 571 și art. 574 alin. (1) din Codul civil.

Instanța de apel a reținut că, pentru împărțirea bunului proprietate comună pe cote-părți în modul indicat în art. 561 alin. (2) lit. a) și b) din Codul civil, urmează a fi distinse două situații: când bunul este divizibil și împărțirea se face în natură; când bunul este indivizibil sau nu este comod partajabil în natură.

La caz, bunul imobil ap. XX, cu nr. cadastral XXXXX cu suprafața de 57,8 m.p. situat în mun. XXXXX, str. XXXXX este indivizibil și nici nu este comod partajabil în natură, iar la caz fiind posibilă o singură variantă de partajare prin atribuirea întregului bun, în schimbul unei sulte, în favoarea unui coproprietar.

Având în vedere că, părțile nu au ajuns la o înțelegere privind partajarea imobilului respectiv, în modul stabilit de comun acord, instanța de fond întemeiat a admis cerința Doreinei Mîțu cu privire la atribuirea întregului bun imobil, în schimbul unei sulte achitate lui Oleg Mîțu, pentru cota parte deținută în sumă de 438 500 lei.

În ceia ce privește partajarea unității de transport, instanțele ierarhic inferioare au reținut că acest bun s-a aflat și se află în continuare în posesia lui Oleg Mîțu și din acest considerent, astfel, prima instanță întemeiat a acceptat solicitarea Doreinei Mîțu cu privire la atribuirea întregului bun mobil lui Oleg Mîțu cu încasarea în favoarea reclamantei a ½ cotă-parte din valoarea de piață a automobilului ceia ce constituie conform raportului de evaluare 88 000 lei.

Oleg Mîțu pe parcursul examinării litigiului, și-a manifestat dezacordul în ceia ce privește partajul averii comune în devălmășie per ansamblu, dar nu a prezentat și/sau nu a solicitat identificarea unei alte modalități de partajare a bunurilor proprietate comună în devălmășie, care să fie anexată la materialele cauzei civile, drept contraprobă. Astfel, instanța de fond întemeiat nu a acceptat propunerea lui Oleg Mîțu de a vinde bunurile la licitație, ori conform art. 552 alin. (2) din Codul civil, în situații similare coproprietarii vor avea dreptul de preemțiune la adjudecarea

cotei-părți, iar ca rezultat s-ar reveni la situația inițială, prin care unul din coproprietari va primi sulta pentru cota-parte ce îi revine din bunurile proprietate comună.

Subsecvent, reieșind din prevederile art. 82, art. 94 alin. (1) și art. 96 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă și din constatarea instanței de fond precum că acțiunea reclamantei este întemeiată, s-a constatat că cheltuielile de judecată suportate de către Dorina Mîțu urmează a fi compensate de către Oleg Mîțu.

La 21 iulie 2023, avocatul Serghei Rusu, în interesele lui Oleg Mîțu, a depus cerere de recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 15 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie admise pretențiile sale cu privire la partajarea bunului imobil conform prețului real de piață sau vânzarea acestuia la licitație, sau în mod alternativ transmiterea cauzei la rejudecare în alt complet de judecată.

În motivarea recursului, reprezentantul recurentului a indicat că instanța nu a cercetat circumstanțele cauzei complet, obiectiv și sub toate aspectele, nefiind analizate circumstanțele de fapt ale cauzei, aplicând eronat norma materială.

De asemenea, a invocat că hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale, ori bunul imobil este situat în mun. XXXXX, str. XXXXX, care se află în circumscripția Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, astfel, cauza urmează a fi judecată conform competenței excepționale de către Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

Curtea Supremă de Justiție, la 31 iulie 2023, a expediat în adresa Dornei Mîțu recursul, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 221).

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Respectiv, recursul declarat de avocatul Serghei Rusu, în interesele lui Oleg Mîțu, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând admisibilitatea recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Din materialele dosarului rezultă că prin hotărârea din 12 iulie 2022 a Judecătorei Orhei, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Dorina Mîțu. S-a desfăcut căsătoria încheiată între Dorina Mîțu și Oleg Mîțu, înregistrată de Oficiul stare civilă Orhei, la 05 noiembrie 1994, cu nr. 234. S-a determinat cota-parte ideală asupra proprietății comune în devălmășie a soților, bunul imobil ap. XX, cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 57,8 m.p., situat în mun. XXXXX, str. XXXXX și bunul mobil mijlocul de transport de model XXXXX, cu nr. de înmatriculare XXXX, caroseria XXXXX, anul fabricării 2010 atribuindu-i Dorinei Mîțu ½ cotă-parte ideală și lui Oleg Mîțu ½ cotă-parte ideală. S-a partajat în natură bunul imobil ap. XX, cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 57,8 m.p., situat în mun. XXXXX, str. XXXXX, prin atribuirea acestuia în proprietatea exclusivă a Dorinei Mîțu, cu încasarea din contul Dorinei Mîțu în beneficiul lui Oleg Mîțu a sumei de 438 500 lei, cu titlu de sultă bănească din valoarea de piață a bunului pentru ½ cotă-parte din bunul imobil. S-a partajat în natură bunul mobil mijlocul de transport de model XXXXX, cu nr. de înmatriculare XXXXX, caroseria nr. XXXXX, anul fabricării 2010 prin atribuirea acestuia în proprietatea exclusivă a lui Oleg Mîțu cu încasarea din contul lui Oleg Mîțu în beneficiul Dorinei Mîțu a sumei de 88 000 lei, cu titlu de sultă bănească din valoarea de piață a bunului pentru ½ cotă-parte din bunul mobil. S-a încasat de la Oleg Mîțu taxa de stat pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei în beneficiul statului în mărime de 1 000 % din cota procentuală fixă calculată în unități convenționale. S-a încasat de la Oleg Mîțu în beneficiul Dorinei Mîțu cheltuieli de judecată în mărime de 7 000 lei cu titlu de asistență juridică și suma de 5 102 lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

La 11 august 2022, avocatul Oxana Eșanu, în interesele lui Oleg Mîțu a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe. Ulterior, la 19 decembrie 2022, Oleg Mîțu a depus apel motivat.

Prin decizia din 15 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de avocatul Oxana Eșanu, în interesele lui Oleg Mîțu și s-a menținut hotărârea din 12 iulie 2022 a Judecătorei Orhei, sediul Central în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Dorina Mîțu împotriva lui Oleg Mîțu, cu privire la desfacerea căsătoriei, partajarea proprietății comune în devălmășie și compensarea cheltuielilor de judecată.

În ședința de judecată din 15 martie 2023, apelantul Oleg Mîțu și reprezentantul apelantului avocatul stagiar Andrian Fetescu împuternicit în baza mandatului Seria ;AS nr. 080104 din 15 martie 2023 (f.d. 162) au fost prezenți. Acest fapt confirmă că apelantul Oleg Mîțu și reprezentantul său au cunoscut că din această dată a fost pronunțat dispozitivul deciziei.

Copia deciziei integrale a Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2023 a fost expediată în adresa participanților la proces la 11 mai 2023, fapt ce se confirmă prin

scrisoarea de expediere a actului judecătoresc (f.d. 181), prin poșta terestră lui Oleg Mîțu la adresa indicată în cererea de apel mun. Orhei, str. Vierilor, nr. 11 și prin poșta electronică avocatului Oxana Eșanu e_oxana@yahoo.com.

În corespundere cu art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă, decizia integrală se întocmește în termen de 45 de zile lucrătoare de la pronunțarea dispozitivului deciziei și se publică pe pagina web a instanței judecătorești.

Completul de judecată consultând Portalul Național al Instanțelor de Judecată, a constatat că decizia integrală din 15 martie 2023 a fost publicată și pe pagina web a Curții de Apel Chișinău la 12 mai 2023.

În conformitate cu art.110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art.113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Totodată, prin prisma prevederilor art. 100 alin. (1) coroborat cu art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă, rezultă că comunicarea eficientă a hotărârii judecătorești poate fi efectuată prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act, inclusiv prin publicarea acesteia pe pagina web a instanței judecătorești.

Sub acest aspect, Completul de judecată constată că nu există dubii cu privire la veridicitatea informației prezentate mai sus, anume că decizia din 15 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la 11 mai 2023 lui Oleg Mîțu, prin intermediul poștei terestre la adresa de domiciliu al acestuia, care este indicată și pe antetul cererilor de apel, la adresa electronică a avocatului Oxana Eșanu e_oxana@yahoo.com, cât și a fost publicată pe portalul unic al instanțelor de judecată la data de la 12 mai 2023.

La 10 mai 2023 avocatul Andrian Fetescu, în interesele lui Oleg Mîțu, a declarat recurs nemotivat, prin intermediul poștei electronice la adresa info@csj.md.

Curtea Supremă de Justiție prin încheierea din 23 mai 2023 a restituit cerere de recurs declarată de Oleg Mîțu, reprezentat de avocatul Andrian Fetescu, împotriva deciziei din 15 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Dorina Mîțu împotriva lui Oleg Mîțu cu privire la desfacerea căsătoriei, partajarea proprietății comune în devălmășie și compensarea cheltuielilor de judecată, deoarece nu întrunește condițiile prevăzute în art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă.

Ulterior, la 21 iulie 2023, avocatul Serghei Rusu, în interesele lui Oleg Mîțu, a declarat recurs împotriva deciziei din 15 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, fiind înregistrat de Secția documentare procesuală a cauzelor civile sub nr. 02-2233, în afara termenului legal prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă, ceea ce condiționează declararea recursului ca inadmisibil.

Având în vedere cele menționate supra, Completul de judecată constată că termenul de două luni de declarare a recursului a început să curgă la data de 12 mai 2023, ziua imediat următoare datei expedierii deciziei instanței de apel în adresa

părților la proces, prin intermediul oficiului poștal și poștei electronice la data de 11 mai 2023.

Recursul a fost depus la 21 mai 2023 (f.d. 201), fără însă ca partea recurentă să argumenteze depășirea termenului.

Exigențele cuprinse în art. 434 alin. (2) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului, prevăd că omiterea intervalului sus-menționat chiar și cu o singură zi nu poate constitui o excepție de la regula generală, specificând clar că este un termen de decădere și nu poate fi restabilit. La caz, fiind depășit termenul de declarare a recursului cu mai bine de 10 zile.

Suplimentar la cele expuse, având în vedere probele din dosar, instanța de recurs subliniază că instanța de apel a comunicat în mod eficient decizia contestată.

În acest context, se va reitera că, indiferent de temeiurile invocate de către părți sau participanții la proces, în cazul în care există dovada comunicării hotărârii/deciziei integrale, recursul declarat după expirarea termenului de două luni se consideră inadmisibil, ca fiind depus cu omiterea termenului prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă.

Circumstanțele constatate supra denotă că avocatul Serghei Rusu, cât și Oleg Mîțu, urmau să depună diligența necesară și să se intereseze de soarta dosarului, ori ultimul cunoștea din data de 11 mai 2023 despre conținutul deciziei motivate, fiind expediată prin poșta terestră, precum și la adresa electronică a avocatului Oxana Eșanu, care dispune de împuterniciri de a contesta hotărâri judecătorești.

În conformitate cu art. 75 alin. (1) din Codul de procedură civilă în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

(4) Actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Articolul 80 alin. (7) din Codul de procedură civilă indică că împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

(9) Reprezentantul care renunță la împuterniciri trebuie să înștiințeze atât reprezentatul, cât și instanța cu cel puțin 10 zile înainte de data judecării cauzei sau înainte de expirarea termenelor de atac.

Instanța de recurs, reține că la materialele cauze este anexat mandatul Seria MA nr. 1494169 din 12 octombrie 2021 întocmit de avocatul Oxana Eșanu și semnat de Oleg Mîțu (f.d. 42), care a recepționat decizia motivată. Prin urmare, prevederile art. 105 alin. (5) din Codul de procedură civilă indică că recepționarea înlătură orice viciu de citare a participanților.

În context, instanța de recurs reține că avocatul Oxana Eșanu, reprezintă interesele lui Oleg Mîțu în baza mandatului din 12 octombrie 2021, ori la materiale cauzei nu este nici o înștiințare din partea reprezentantului și nici din partea avocatului Oxana Eșanu referitor la renunțarea la împuterniciri, iar instanța de apel a expediat la adresa electronică a avocatului decizia integrală din 15 martie 2023.

Respectiv, Completul de judecată consideră că nerespectarea termenului de declarare a recursului se datorează în exclusivitate inacțiunii lui Oleg Mîțu.

În acest context, completul de judecată menționează că în conformitate cu art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare. Folosirea cu bună-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să respecte termenele prevăzute de lege.

Conform art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Completul de judecată menționează că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs. Germania din 11 septembrie 2007), la caz contestarea la timp a actului judecătoresc.

Astfel, Oleg Mîțu, urma să se intereseze la intervale rezonabile de timp despre derularea procesului în cauză, de lucrările căreia cunoștea cu certitudine.

Prin urmare, cererea de recurs împotriva deciziei din 15 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, depusă de avocatul Serghei Rusu, în interesele lui Oleg Mîțu, la 21 iulie 2023, nu se încadrează în termenul de 2 luni prevăzut de lege, care este un termen de decădere și nu poate fi restabilit, ceea ce constituie temei, în conformitate cu art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, de a considera recursul inadmisibil.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene a Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În susținerea opiniei enunțate, completul de judecată reține și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov vs Ucraina din 03 aprilie 2008, unde se notează că deși în prezenta cauză nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul împotriva deciziei instanței de apel a fost depus în afara termenului legal, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de avocatul Serghei Rusu, în interesele lui Oleg Mîțu.

În conformitate cu art. 433 lit. b) în vigoare la data declarării recursului și art. 270, 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de avocatul Serghei Rusu, în interesele lui Oleg Mîțu, împotriva deciziei din 15 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc